

1. Økonomiske rammer

De økonomiske rammer som fremgår av rådmannens grunnlagsdokument med vedlegg legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlings-programperioden.

Rammer årsbudsjett 2019

Rammer for hvert utvalg og tjenesteområde fastsettes i samsvar med rådmannens grunnlagsdokument med vedlegg.

Skatt

Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.

Låneopptak

Rammen for eksterne lån til investeringsformål i 2019 settes til kr 251,832 mill. kr.

Rammen for opptak av formidlingslån i Husbanken settes til 80 mill. kr. Lånet tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.

Likviditet

Driftskreditt på 100 mill kr. i DNB videreføres i 2019.

Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2018.

Egenbetalinger, gebyrer og avgifter

Ordningene fastsettes slik de fremgår av "Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger".

Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å utarbeide oppdragsbrev til Lier Eiendomsselskap KF, i tråd med kommunestyrets budsjettvedtak og vedtatte oppdrag.

Det etableres lånefond for Lier Eiendomsselskap KF tilsvarende gjeld Lier kommune har knyttet til finansiering av eiendommer fra Lier Boligselskap AS og Lier Everk Eiendom AS. (Se låneavtale Vedlegg 10)

Endringer i forhold til økonomiske rammer

Driftsbudsjettet

1000 kr	2019	2020	2021	2022
2.2 Styrking av hjemmetjenesten	3 500	3 500	3 500	3 500
2.3 Styrking av institusjonstjenesten	1 000	1 000	1 000	1 000
2.4 Styrke grunnbemanning og transformering til hele stillinger	1 000	1 000	1 000	1 000
2.5 Søskenmoderasjon på SFO, og mellom barnehage og SFO	700	1 400	1 400	1 400
2.6 Videreføre og utvide jordmorstilling 100%	1 000	1 000	1 000	1 000
2.7 Kulturskole, bibliotek, kultur og fritid	1 000	1 000	1 000	1 000
2.8 Kulturelle spaserstokken	200	200	200	200
2.9 Helsesykepleier	1 000	1 000	1 000	1 000
2.10 Miljøledelse i skoler og barnehager («Grønt Flagg»)	200	200	200	200
2.11 Grønn næringsutvikling, Næringsrådgiver, (prosjektstilling 3 år)	1 200	1 200	1 200	
2.12 Forprosjekt selvkjørende elektrisk matebuss	500			
2.13 Kulturminneregistrering, kartlegging	500	500	500	500
2.14 Barnetrygd holdes utenfor beregningsgrunnlaget for sosialhjelp	1 700	1 700	1 700	1 700
Inndekning:				
a) Økt samlet innsats for redusering av sykefravær	-1 000	-1 500	-1 500	-1 500
b) Rådgivning selskapsstruktur	-700	-700	-700	-700
c) Avsetning disposisjonsfond	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000

d) Virkning av budsjettavtale -statsbudsjettet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
e) Omstilling og effektivisering innen tjenesteområdene	-6 800	-6 500	-6 500	-5 300
f) Økt skatteinngang	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
g) Utbytter fra selskaper	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum	0	0	0	0

Investeringsbudsjettet

1000 kr.	2019	2020	2021	2022
Sum	0	0	0	0

2. Oppdrag, tiltak mv.

- 2.1 Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker.
- 2.2 Med bakgrunn i det merforbruk som er registrert over lengre tid, økt grunnbemanning og aktivitet på bakgrunn av behov, fare for tap av fagpersonell, slitasje på ansatte, jfr sykefravær, er det hevet over tvil at kommunen må styrke de to tjenesteområdene.
- 2.3 Samme begrunnelse som 2.2.
- 2.4 Arbeidet med å etablere en heltidskultur styrkes. Det settes av 1million til dette arbeidet i 2018. Administrasjonsutvalget involveres aktivt i hvordan pengene skal brukes. Gjelder både nye stillinger, og ved muligheter for sammenslåing av deltidsstillinger. Sees i sammenheng med å styrke grunnbemanning.
- 2.5 Anslag for oppstart. Innretning beregninger og satser må utredes og forslag legges fram i god tid før skolestart. Deretter videreføres beregnede beløp i HP perioden.
- 2.6 Oppfølging av forslag og behov fra tjenesten. Stillingen blir fast full stilling.
- 2.7 Reduksjon av tilbud avvises og rammen opprettholdes med 1 million som er foreslått redusert.
- 2.8 Tilbudet opprettholdes.
- 2.9 Skal i det vesentlige nyttes til styrking av skolehelsetjenesten.
- 2.10 Grønt Flagg sertifisering. Gjennom 7 kriterier og en tematisk tilnærming til miljøarbeidet bidrar Grønt Flagg-programmet til at tusenvis av barn og unge i Norge og millioner over hele verden vokser opp med mer kunnskap, forståelse og erfaringer knyttet til hvordan vi skal takle miljøutfordringene verden nå står ovenfor.
- 2.11 Oppfølging av næringsplanen. Aktivt tiltaksarbeid generelt, men vesentlig på innsats for nye grønne næringer og arbeidsplasser. Lier må benytte sine konkurransefortrinn i landbruksnæringen til å utvikle nye bærekraftige arbeidsplasser i samarbeid med næringen, forskning og utdanningsinstitusjoner. Næringsarbeidet i Lier må oppgraderes og organiseres på en måte som gjør oss i stand til å møte det grønne skiftet ved å ligge i forkant av utviklingen.
- 2.12 Forprosjekt selvkjørende buss
I tråd med kommuneplanens samfunnsdel hvor det vektlegges "Omstilling til grønn mobilitet" gjennomføres et forprosjekt for å kartlegge mulighetene som åpner seg for miljøvennlig

transport i hele Lier ved bruk av moderne transportteknologi som selvkjørende elektriske busser. Det vises til prøveprosjekt i blant annet Oslo og Kongsberg. Lier skal ikke være først, men vi skal være raske til å anvende nye muligheter teknologien åpner for.

- 2.13 I tråd med kommunens innsatsområder for Grønne Lier er kulturminner og kulturmiljøressurser og fellesgoder som skaper identitet og samfunnsforståelse. Registrering og kartlegging av kommunens kulturminner og historie er avgjørende i denne sammenheng.
- 2.14 Oppfølging og finansiering av kommunestyrevedtak.
- 2.15 Rådmannen setter i gang tiltak for hvordan barnevernet kan ta tilbake og utføre tjenester i egen regi og utfase kjøp av plasser i tillegg av sterkere tverrsektorielt samarbeid, bør gi betydelige innsparinger innen barnevernet. Inn tatt under vårt dekningsforslag e).
- 2.16 Boligsosial handlingsplan er utdatert som styringsverktøy og må revideres og konsentreres om tiltak, kostnader og finansiering til de ulike brukergrupper.
- 2.17 All videre etablering av barnehager skal eies og driftes av kommunen.
- 2.18 Rådmannen utreder gjennom bruk av tippemidler, kommunale midler og øvrig samarbeid med skole, velforening, sponsorer osv., å oppruste fotballbanen ved Gullaug skole med kunstgressdekke.
- 2.19 Rådmannen legger frem sak som gir oversikt over kommunens verdier i selskapene Glitre Energi (nettselskap og markedsselskap) og Fiber1. Videre utredes mulighetene for å realisere verdiene med formål å opprette et kommunalt «Utviklings-og finansieringsfond» som skal forvaltes i henhold til en tydelig forvaltningsstrategi med hensikt å unngå forringelse av fondets hovedstol. Fondets avkastning skal primært nyttes til egenfinansiering av investeringer, eiendomsverv, utviklings- og innovasjonstiltak.
- 2.20 Kommunen må aktivt bidra til bedre styring av boligutviklingen og reduserte boligkostnader ved å selv å erverve, regulere, utvikle og selge tomter. Rådmannen legger frem egen sak om hvordan tiltaket kan organiseres og gjennomføres, herunder eksempler og erfaring fra andre kommuner.